

Administration af den nye husdyrlov i Odense Kommune.

Sagsfremstilling

Den 1/1 2007 trådte den nye lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug¹ i kraft. Det er nu kommunerne, der træffer alle afgørelser ved ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug. Loven fastsætter regler for ansøgning om tilladelse og godkendelse til etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug og samler reglerne for husdyrbrug, der tidligere lå i miljøbeskyttelsesloven og i planloven (VVM og landzoneadministration). I loven er angivet retningslinier for kommunernes vurdering af en ansøgning om miljøgodkendelse.

I bekendtgørelsen² til loven er fastlagt et generelt beskyttelsesniveau for lugt, ammoniak, fosfor og nitrat. Når vand- og naturplanerne efter miljømålsloven³ foreligger i januar 2010, vil disse erstatte det generelle beskyttelsesniveau, der er fastlagt i den nye lov.

I tiden indtil planerne foreligger skal kommunerne inddrage al tilgængelig viden om natur- og miljøtilstanden i sagsbehandlingen. Dette for at undgå, at etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug giver anledning til en miljøbelastning, der vil indebære en væsentlig risiko for, at miljømålene for vand og natur ikke kan nås i det pågældende område.

Forvaltningen vurderer, at det for Odense Fjord-oplandet er relevant på nuværende tidspunkt at inddrage viden fra "Odense Pilot River Basin"⁴. Dette projekt er et demonstrationsprojekt for vandplanlægning efter vandrammedirektivets⁵ retningslinier og er således et eksempel på, hvordan en vandplan kan opbygges.

Det påhviler kommunerne konkret at vurdere, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med forpligtelserne i habitatdirektivet⁶. Kommunen har i lovens¹ §§ 19, 23 og 29 hjemmel til at fastsætte yderligere vilkår til beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur, såfremt dette vurderes nødvendigt. Der lægges dog op til, at varetagelse af beskyttelseshensynene i henhold til § 23 kun sker helt undtagelsesvist. Der er således ikke lagt op til at kommunerne skal lave deres egne administrationsgrundlag.

Forvaltningen vurderer dog, at det fastlagte beskyttelsesniveau i bekendtgørelsen² ikke i tilstrækkelig grad sikrer sårbare vand- og naturområder mod væsentlig påvirkning fra husdyrbrug, og er således ikke enig i, at beskyttelseshensynene i lovens § 23 kun skal varetages helt undtagelsesvist.

Det fastlagte beskyttelsesniveau for nitrat i forhold til grundvand betyder, at der i nitratfølsomme indvindingsområder ikke kan tillades en merbelastning, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger grænseværdien for nitrat i drikkevand⁷. En eksisterende produktion kan dog, efter en udvidelse eller ændring af produktionen, fortsætte med en udvaskning, der er højere end grænseværdien. Forvaltningen vurderer derfor, at det fastlagte beskyttelsesniveau i loven ikke i tilstrækkelig grad sikrer grundvandet i de fremtidige indsatsområder mod væsentlig påvirkning med nitrat fra husdyrbrug. Forvaltningen vurderer at der er behov for at skærpe kravet, så der maksimalt må ske en udvaskning fra rodzonen, der svarer til, hvad man kan acceptere i drikkevandet.

Forvaltningen vurderer, at der er behov for og hjemmel til at fastlægge nogle klare retningslinier til beskyttelse af sårbare vand- og naturområder. Herved vil Odense Kommune sikre opfyldelse af miljømålene for vand og natur i 2015, hvilket er et krav i miljømålsloven³.

Beskyttelsesniveauet for natur omfatter en række naturtyper, der er nævnt i lovens¹ § 7. Langt fra alle Natura 2000-områder⁶ og højt målsatte naturområder er omfattet af denne beskyttelse. Forvaltningen vurderer derfor, at nærværende administrationsgrundlag er nødvendigt for at leve op til habitatdirektivet⁶ og til naturbeskyttelseslovens⁸ § 3, der beskytter udpegede naturområder mod tilstandsændringer.

Ovenstående giver god mening i forhold til Odense Kommunes nye miljøpolitik, hvor Odense skal være ”Danmarks grønneste storby”. Tabet af biologisk mangfoldighed skal standses⁹, og det er derfor nødvendigt at bevare den sparsomme natur af høj kvalitet, vi har tilbage.

Økonomi

Når vand- og naturplanerne foreligger, må det forventes, at Odense Kommune skal gennemføre vådområdeprojekter eller andre tiltag, der kan reducere næringsstofftilførslen til Odense Fjord.

Miljøgodkendelser har som hovedregel 8 års retsbeskyttelse. Såfremt nærværende administrationsgrundlag om begrænsning af udledning af næringsstoffer ikke følges, vil en mulig konsekvens være øgede udgifter til reduktion af udledte næringsstoffer.

Orientering

Odense Kommune fastlægger en administrationspraksis der i højere grad varetager beskyttelse af sårbare vand- og naturområder end der er lagt op til i den nye husdyrlov. Dette med henblik på at:

- Overholde habitatdirektivet og naturbeskyttelsesloven
- Sikre, at miljømålene er opfyldt i 2015. Odense Fjord er på nuværende tidspunkt ikke i god økologisk tilstand.

Forvaltningen meddeler tilladelse/godkendelse efter følgende administrationsgrundlag:

- Ingen merbelastning med kvælstof og fosfor til Odense Å og Odense Fjord (Natura 2000-vandområder).
- Ammoniakfordampning fra anlæg:
Ved behandling af ansøgning efter §§ 10, 11 eller 12 i loven¹ behandles følgende områder, uanset arealernes størrelse, efter samme praksis som de naturområder, der er omfattet af lovens § 7: Natura 2000-områder og A- eller B-målsatte¹⁰ naturområder samt områder, der er levesteder for særligt truede arter¹¹.
- Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning:

Indenfor en bufferzone på 300 m fra Natura 2000-område eller A- eller B-målsat naturområde skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker ske ved nedfældning.

- Beskyttelse af grundvand:
På de arealer i nitratfølsomme indvindingsområder, som måtte blive omfattet af en eventuel senere udpegning som indsatsområde for nitrat, stilles vilkår om, at udvaskningen skal overholde grænseværdien for nitrat i drikkevand.

Bilag

- Bilag 1: Notat om lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug og om overholdelse af vandramme- og habitatdirektiv ved godkendelse af husdyrbrug
- Bilag 2: Kort over naturområder på land i Odense Kommune
- Bilag 3: Ordforklaring

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20/12 2006)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 648 af 18/06 2007)

³ Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (lbk. nr. 1756 af 22/12 2006)

⁴ Odense Pilot River Basin, Demonstrationsprojekt for Vandplanlægning i Odense Fjord-oplandet.

Vandrammedirektivets artikel 13. Miljøministeriet – Miljøcenter Odense 2007.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23/10 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

⁶ EF-habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21/5 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter). Habitatdirektivet har til formål at beskytte naturtyper og arter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

⁷ Den internationalt anerkendte grænseværdi for nitrat i drikkevand er 50 mg nitrat/l. For meget nitrat i drikkevandet kan være sundhedsskadeligt, især for spædbørn.

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (lbk nr. 749 af 21/06 2007)

⁹ EU's stats- og regeringschefer har forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed i 2010. Den internationale naturbeskyttelsesorganisation, IUCN, har søsat et initiativ kaldet Countdown 2010, der skal fremme opmærksomheden på 2010-målene. Countdown 2010 er et netværk af aktive partnere, der arbejder for at opfylde 2010-målene. En del af arbejdet er desuden at udarbejde en deklARATION, som myndigheder og organisationer frivilligt kan tilslutte sig for at markere, at de støtter 2010-målene.

I øjeblikket arbejdes der i Odense Kommune på at udarbejde punkter til deklARATIONEN, som understreger hvilke tiltag Odense Kommune vil iværksætte for at leve op til 2010-målene. Der er altså god synergieffekt mellem nærværende administrationsgrundlag og ønsket i Odense Kommune om at leve op til standsning af tilbagegangen i biodiversitet inden år 2010.

¹⁰ Målsætning jf. Landsplandirektivets naturkvalitetsplan (Tidligere Regionplan 2005-, Fyns Amt). Naturarealerne på Fyn er målsat i fire grupper, A-D. A-målsætning: områder af international eller national betydning. B-målsætning: områder af national eller regional betydning.

¹¹ Arter, der er fredede, rødlistede eller Bilag IV-arter.